

Ριζοσπάστης 28/2/2010

Το «λεξικό» της ΕΕ

Η υπουργός Παιδείας, Άννα Διαμαντοπούλου, στην παρουσίαση του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, μίλησε για μια αναγκαία πρωτοβουλία, η οποία δεν είναι εύκολα αντιληπτή, δεν είναι ευρείας πολιτικής συζήτησης και χρειάζεται μια κρίσιμη μάζα ανθρώπων που θα μπορεί να την εξηγήσει.

Σε αντίθεση με την αστική αντίληψη για την πολιτική, εμείς πιστεύουμε ότι όλοι οι εργαζόμενοι πρέπει να γνωρίζουν, να παίρνουν θέση και να δραστηριοποιούνται για όλα τα θέματα που αφορούν τη ζωή τους. Με αυτό το σκεπτικό παραθέτουμε ορισμένους απ' τους βασικούς ορισμούς που έχουν σχέση με το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων, αλλά και, συνολικά, τα σχέδια για τη διάλυση της εκπαίδευσης, προς όφελος των εργοδοτών.

Πρόκειται για λέξεις - κλειδιά που χρησιμοποιούνται σε αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αναπαράγονται σε κυβερνητικές αποφάσεις, προσχέδια και σχέδια νόμου. Οι παρακάτω ορισμοί βρίσκονται στο παράρτημα της πρότασης για το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων και σε συνοδευτικό κείμενο του υπουργείου Παιδείας για το προσχέδιο νόμου για τη Διά Βίου Μάθηση.

Κατακερματισμός της εκπαίδευσης

Τυπική εκπαίδευση: Έτσι ονομάζουν την εκπαίδευση που αποκτιέται σε δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο, ΕΠΑΛ, ειδικά σχολεία, σχολεία δεύτερης ευκαιρίας, ΤΕΙ, πανεπιστήμια και «οδηγεί στην απόκτηση πιστοποιητικών αναγνωρισμένων σε εθνικό επίπεδο από τις επίσημες αρχές».

«Μη τυπική εκπαίδευση»: «Λαμβάνει χώρα σε οργανωμένο εκπαιδευτικό πλαίσιο (προγράμματα σπουδών, διδάσκοντες, αξιολόγηση μαθησιακών αποτελεσμάτων), και μπορεί να οδηγήσει (αλλά όχι αναγκαστικά) στην απόκτηση πιστοποιητικών αναγνωρισμένων σε εθνικό επίπεδο». Παραδείγματα: Φροντιστήρια σχολικών μαθημάτων, ξένων γλωσσών, χειρισμού Η/Υ, ωδεία, προγράμματα κατάρτισης σε Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης, ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση.

«Ατυπη μάθηση»: «Δε λαμβάνει χώρα σε οργανωμένο εκπαιδευτικό πλαίσιο αλλά είναι ενταγμένη στο πλαίσιο επαγγελματικών δραστηριοτήτων, του ελεύθερου χρόνου, κοινωνικών, αθλητικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων. Προς το παρόν δεν αναγνωρίζεται και δεν πιστοποιείται». Παραδείγματα: Επίσκεψη σε μουσείο, συμμετοχή σε μια περιβαλλοντική οργάνωση, οδηγίες από τον προϊστάμενο ή τους αρχαιότερους συναδέλφους για το χειρισμό μιας μηχανής στο χώρο εργασίας, οδηγίες από μέλος της

οικογένειας για την προετοιμασία μιας εργασίας για το σχολείο, μάθηση στο σπίτι με τη βοήθεια του Διαδικτύου ή χρησιμοποιώντας ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα.

«Μαθησιακά αποτελέσματα» αντί για μόρφωση

Η «τυπική εκπαίδευση», η «μη τυπική εκπαίδευση» και η «άτυπη μάθηση», σύμφωνα με τη λογική της ΕΕ, έχουν «μαθησιακά αποτελέσματα»:

«Μαθησιακά αποτελέσματα»: «Νοούνται οι διατυπώσεις όλων αυτών που ο εκπαιδευόμενος γνωρίζει, κατανοεί και μπορεί να κάνει μετά την ολοκλήρωση μιας μαθησιακής διαδικασίας και οι σχετικοί ορισμοί αφορούν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες».

«Γνώσεις»: «Νοείται το αποτέλεσμα της αφομοίωσης πληροφοριών μέσω της μάθησης. Οι γνώσεις είναι το σώμα θετικών στοιχείων, αρχών, θεωριών και πρακτικών που σχετίζεται με ένα πεδίο σπουδής ή εργασίας. Στο Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων, οι γνώσεις χαρακτηρίζονται ως θεωρητικές ή/και αντικειμενικές».

«Δεξιότητες»: «Νοείται η ικανότητα εφαρμογής γνώσεων και αξιοποίησης τεχνογνωσίας για την εκπλήρωση εργασιών και την επίλυση προβλημάτων. Στο Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων, οι δεξιότητες περιγράφονται ως νοητικές (χρήση λογικής, διαισθητικής και δημιουργικής σκέψης) και πρακτικές (αφορούν τη χειρωνακτική επιδεξιότητα και τη χρήση μεθόδων, υλικών, εργαλείων και οργάνων)».

«Ικανότητες»: «Νοείται η αποδεδειγμένη επάρκεια στη χρήση γνώσεων, δεξιοτήτων και προσωπικών, κοινωνικών ή/και μεθοδολογικών δυνατοτήτων σε περιστάσεις εργασίας ή σπουδών και στην επαγγελματική ή/και προσωπική ανέλιξη. Στο Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων, η περιγραφή ως προς τις "ικανότητες" αφορά την υπευθυνότητα και την αυτονομία».

«Προσόντα» για να διαλέγουν οι εργοδότες

Στον παραπάνω λαβύρινθο ο καθένας μας θα έχει την προσωπική του «μαθησιακή διαδρομή», δηλαδή θα προσπαθεί σε όλη τη ζωή να αποκτά «τυπική» και «άτυπη εκπαίδευση», «άτυπη μάθηση». Θα επιδιώκει απ' αυτές να έχει τα κατάλληλα «μαθησιακά αποτελέσματα» που θέλει η «αγορά», δηλαδή οι επιχειρήσεις, ώστε να βρίσκει ή να διατηρεί τη δουλειά του. Το σύνολο όλων αυτών θα «αξιολογείται» και θα αποτελεί τα «προσόντα» του:

«Προσόν»: «Νοείται το επίσημο αποτέλεσμα μιας διαδικασίας αξιολόγησης και επικύρωσης, το οποίο επιτυγχάνεται όταν ο αρμόδιος φορέας διαπιστώνει ότι ένα άτομο έχει επιτύχει μαθησιακά αποτελέσματα που ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένες προδιαγραφές».